

یادداشت

اقتصاد آزاد، بازار آزاد و دولتی آزاد!

اسدالله خسروی: آزادسازی اقتصاد و سپردن بازار به عرضه و تقاضا برای تعیین قیمت‌ها، رویکرد دولت روحانی است که با اجرای چنین سیاستی، دخالت دولت در اقتصاد کشور کاهش یافته و تعیین قیمت‌ها به بازار سپرده شده است اما این سیاست که همان سیاست لیبرالیسمی است که سرمایه‌داران را منتفع کرده و نقش حمایتی دولت از اقشار ضعیف و کم‌درآمد جامعه را بشدت کاهش می‌دهد، اقتصاد کشور را آشفته کرده است. در این میان کالاها و خدمات در خلأ نظارت‌های دولت بر بازار هر روز نرخ جدیدی به خود می‌گیرند تا جایی که گرانی دیگر برای مردم تعجب‌برانگیز نیست و آنها از سر ناچاری به رشد مستمر قیمت‌ها عادت کرده‌اند؛ عادت‌هایی که سفره‌ها را روز به روز کوچکتر می‌کند و معیشت را بسیار سخت کرده است.

قیمت کالاها اساسی سبب مصرف خانوار به قدری بالا رفته است که خیلی‌ها برخی از این کالاها را از سبد مصرفی خود حذف یا مصرف آنها را محدود کرده‌اند. از گوشت، برنج، روغن، چای، قند و شکر گران گرفته، تا مسکن، خودرو، موبایل و لوازم خانگی که قیمت‌شان طوری سر به فلک کشیده که دسترسی به این کالاها سخت و ناممکن شده است.

در این شرایط بزرگترین سوال این است که چرا دولت بازار را به حال خود رها کرده و نظارت و کنترل دقیقی بر قیمت کالاها به چشم نمی‌خورد؟ چرا نهادهای نظارتی نسبت به ساماندهی بازار و جلوگیری از رشد افسارگسیخته قیمت‌هایی توجه ندارند؟

اینها مطالبات بحق مردم است. دولت براحتی می‌تواند بر بازار مسلط شود و کنترل قیمت‌ها را در دست گیرد اما از آنجایی که دولت فعلی رهرو سیاست آزادسازی اقتصاد بوده و عملاً گرایش به تفکرات لیبرالیسمی دارد، بنابراین اعتقاد چندانی به دخالت مستقیم در بازار ندارد و بر این باور است که میزان عرضه و تقاضا باید تعیین‌کننده نهایی قیمت‌ها در بازار باشد.

هر چند شکست چنین سیاستی در سالیان پیش که اجرای سیاست‌های تعدیل اقتصادی، تورم را بشدت بالا برد، تجربه شده است اما گویا دولت تدبیر و امید بدون در نظر گرفتن شرایط اقتصادی کشور و معیشت مردم همچنان بر اجرای سیاست بازار آزاد مصر است؛ سیاستی که مشخص شده جواگویی نیست و فقط حلقه فشار اقتصادی بر مردم را تنگ‌تر می‌کند.

اکنون که کشور در شرایط تحریم شدید است، بنابراین سیاست‌های لیبرالی در اقتصاد کشور نه تنها مانع از اجرای برنامه‌های توسعه‌ای تولید، خوداتکایی و دوری از وابستگی و خام‌فروشی می‌شود، بلکه قشر ضعیف و کم‌درآمد جامعه را در تامین هزینه‌های زندگی از پا درمی‌آورد.

بنابراین آزمون و خطا برای رسیدن به اقتصادی بر پایه بازار آزاد در این شرایط، سیاستی اشتباه است.

تغییر نرخ ارز ۴۲۰۰ تومانی به نرخ نیمایی برای واردات کالاها اساسی می‌تواند سیگنال اجرای سیاست اقتصاد بازار آزاد باشد. برای نمونه گوشتی که قرار بود به نرخ ارز یارانه‌ای دولتی وارد کشور شده و به قیمت مناسب و ارزان به دست مردم برسد، اکنون با قیمتی نزدیک به نرخ بازار آزاد توزیع می‌شود. به گفته کارشناس اقتصادی، تیم اقتصادی دولت روحانی چون به اقتصاد بازار گرایش دارند، بنابراین برای حل مسأله اقتصادی کشور طرح خاصی ندارند. در واقع طرح آنها همین واگذاری همه چیز به مکانیسم عرضه و تقاضاست که نتیجه آن رشد نارضایتی در جامعه است.

این شرایط در حالی است که مطابق اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، نظام اقتصادی به ۳ بخش تعاونی، دولتی و خصوصی تقسیم می‌شود. با این وجود بخش تعاون که استعداد بسیار زیادی در توسعه اقتصاد کشور دارد، به دلیل کم‌توجهی متأسفانه اکنون سهم قابل قبولی در اقتصاد کشور ندارد. از طرفی بخش خصوصی نیز همواره از سیاست‌های دولت گله دارد و فعالان این بخش می‌گویند دولت نه تنها ما را در سیاست‌گذاری‌ها و تصمیم‌گیری‌ها سهم نمی‌کند، بلکه رقیب ما در فعالیت‌های اقتصادی شده است. آنچه در پایان باید گفت این است که می‌توان با فعال کردن بخش تعاون و توجه به بخش خصوصی همچنین اجرای دقیق اصل ۴۴ قانون اساسی به جای اجرای سیاست‌های اقتصاد آزاد، با اتکا به توان داخلی، اقتصاد کشور را متحول و ساماندهی کرد.

«وطن امروز» از آخرین وضعیت بازار ارز گزارش می‌دهد؛ دلار به ۱۵۳۰۰ تومان رسید

مسیر سخت برای رسیدن به ثبات ارزی

نما

رگوردی سابقه‌سکه

دیروز سکه تمام بهار آزادی قیمتی را تجربه کرد که تا به حال به خود ندیده بود؛ رگوردی که مسلماً به اسم دولتمردان تدبیر و امید در تاریخ ماندگار خواهد شد. بر این اساس هر سکه تمام بهار آزادی طرح جدید ۵ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان در بازار تهران معامله شد. سکه در گران‌ترین موقعیت سال ۹۷ هیچ‌گاه از ۵ میلیون و ۱۵۰ هزار تومان بالاتر نرفته بود. در حالی سکه تمام بهار آزادی در حال فشانوردی است که به ترتیب نیم‌سکه و ربع‌سکه ۲ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان و یک میلیون و ۹۰۰ هزار تومان معامله شدند.

دلان، محدود کردن میزان خرید و فروش و افزایش سود در بازه‌های زمانی خاص قیمت ارز را کنترل کند اما به نظر می‌رسد شرایط بازار دوباره در حال شبیه شدن به مهر سال گذشته است. موضوع اینجاست که هنوز که هنوز است راهکاری برای جذب سرمایه‌های سرگردان طراحی نشده است. حتی بورس هم به دلیل تحت تاثیر بازار ارز قرار گرفتن دیگر جذابیتی برای سرمایه‌گذاران ندارد. آنها خوب می‌دانند رشد اخیر بورس ناشی از بی‌ارزش شدن پول ملی است.

بازار متشکل ارزی از پاییز سال گذشته مسؤولان بانک مرکزی وعده ایجاد بازاری برای نظم‌بخشی به بازار نقدی ارز را دادند؛ وعده‌ای که ابهامات بسیاری درباره آن وجود داشت اما

است. البته تاکنون قانون‌گذار درباره مالیات فعالان این بازار سخن نگفته و از موارد حذف این بازار است. از معایب آن هم می‌توان به نامشخص بودن میزان نفوذ بانک مرکزی و صرافی‌ها نام برد. **تکمیل مراحل ثبت بازار در سامانه ثبت شرکت** مدیرعامل بازار متشکل معاملات ارز، ضمن توضیح درباره آخرین وضعیت راه‌اندازی این بازار، از تکمیل تمام مراحل ثبت شرکت در سامانه ثبت شرکت و اجرای فاز عملیاتی این بازار خبر داد. محمود مدیرعامل شرکت اداره‌کننده این بازار، جزئیاتی نیز از آن بیان شده است؛ انطور که پیداست قرار است فعالان قانونی بازار ارز که اصلی‌ترین آنها را می‌توان صرافی‌ها و فروشندگان ارز بانکی نام برد، به عنوان کارگزاری‌های بازار منسجم ارزی به خرید و فروش ارز بپردازند و از سوی دیگر قیمت در تالار حراجی متشکل از فروشندگان و خریداران تحت نظارت، کنترل و هدایت بانک مرکزی کشف شود. این تالار حراج انطور که بیان شده مدتی قرار است تنها برای معاملات نقدی استفاده شود و در صورت موفقیت در معاملات حواله‌ای و آتی نیز از آن بهره گرفته شود. مزایای این تالار، شفافیت خریداران و فروشندگان

جلسه غیر علنی مجلس برای تأمین کالاهای اساسی

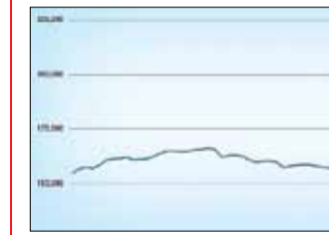

در جلسه غیر علنی دیروز مجلس موضوعات محرمانه درباره مسائل منطقه‌ای و تحولات امنیتی و همچنین بحث تأمین کالاهای اساسی و رفع نارضایتی‌ها مورد بررسی و گفت‌وگو قرار گرفت. به گزارش خانه ملت، بهروز نعمتی، سخنگوی هیأت رئیسه مجلس در جمع خبرنگاران اظهار داشت: در این جلسه گزارشات محرمانه‌ای به اطلاع نمایندگان رسید و در بخش دیگر محور موضوع مسائل اقتصادی و تأمین کالاهای اساسی بود. وی افزود: در بخش اقتصادی با توجه به برخی نارضایتی‌ها درباره تأمین کالاهای اساسی به‌رغم اختصاص ۱۴ میلیارد دلار، قرار شد کمیسیون برنامه و بودجه در جلساتی با دولت، روش‌هایی را برای بهره‌گیری مطلوب‌تر از رقم پیش‌بینی شده و توزیع کالاهای اساسی بین مردم تعیین کند. نعمتی تصریح کرد: برخی پیشنهادهای نظیر کالابرج الکترونیکی یا پرداخت‌های نقدی و غیرنقدی مورد توجه کمیسیون است و دوباره هفته آینده طی جلسهای غیر علنی در صحن مجلس این موضوعات را بررسی خواهیم کرد. **طرح فوریتی برای تثبیت قیمت بنزین** نمایندگان مجلس همچنین به منظور

جلوگیری از اقدام خودسرانه دولت برای افزایش قیمت بنزین و سهمیه‌بندی آن، به دنبال تصویب طرح ۲ فوریتی درباره ممنوعیت افزایش قیمت بنزین و گازوئیل در سال ۹۸ هستند. حسین حاجی‌دلگانی در گفت‌وگو با تسنیم، در این باره گفت: در حالی که تاکنون ۱۰۰ نماینده این طرح را امضا کرده‌اند، با تصویب این طرح تا پایان سال ۹۸ شاهد افزایش قیمت بنزین و گازوئیل نخواهیم بود. به گفته این عضو کمیسیون برنامه و بودجه، دولت باید از راه‌های جایگزین مثل کارت سوخت و ترغیب به استفاده از سوخت سی‌ان‌جی برای کاهش مصرف بنزین و کنترل قاچاق سوخت استفاده کند. همچنین افزایش قیمت بنزین در این شرایط یک راحل منطقی نیست. گفتنی است، بر اساس ماده واحده این طرح، قیمت بنزین و گازوئیل تا پایان سال ۹۸ ثابت باقی خواهد ماند.

ریزش ۱۶ هزار واحدی شاخص بورس

گروه اقتصادی: شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در پایان معاملات دیروز بازم فورریخت تا ارتفاع شاخص به عدد ۲۰۸ هزار و ۱۹۶ واحد کاهش پیدا کند. به گزارش «وطن امروز»، شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در پایان معاملات دوشنبه با افت بیش از ۸ هزار واحدی روی کاتال ۲۱۵ هزار و ۸۲۱ واحد ایستاده بود. شاخص کل بورس که روز شنبه ۱۵ اردیبهشت به بالاترین رکورد خود رسیده و در قله ۲۲۴ هزار و ۵۸۹ واحد قرار گرفته بود در روز گذشته با ریزش ۴۶ هزار واحدی روبه‌رو شد تا عدد شاخص به ۲۰۸ هزار واحد برسد. پیش از این نیز کارشناسان از ریزش شاخص‌ها خبر داده بودند. روز گذشته شاخص کل بورس هم‌وزن نیز با کاهش ۱۵۵۱ واحد به رقم ۴۲ هزار و ۲۶۴ واحد رسید. ارزش روز بازار به بیش از

نوع خودرو	کارخانه	بازار
پراید ۱۱۱	۳۶,۱۰۰,۰۰۰	۵۳,۵۰۰,۰۰۰
پراید ۱۳۱	۳۷,۳۸۱,۰۰۰	۵۱,۰۰۰,۰۰۰
پراید ۱۵۱	۴۰,۲۱۳,۰۰۰	۴۷,۵۰۰,۰۰۰
چفگان	۱۲۷,۰۰۰,۰۰۰	۲۰۹,۰۰۰,۰۰۰
تینا صندوق‌دار	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۵۴,۰۰۰,۰۰۰
سانان‌دنده‌ای	۵۳,۲۴۴,۰۰۰	۶۳,۵۰۰,۰۰۰
بژو ۴۰۵	۶۳,۱۵۸,۰۰۰	۸۳,۵۰۰,۰۰۰
بژو SLX	۶۷,۸۸۸,۰۰۰	۹۵,۵۰۰,۰۰۰
بژو ۴۰۵ دوگانه‌سوز	۶۵,۵۷۸,۰۰۰	۸۴,۵۰۰,۰۰۰
بژو پارس	۵۲,۷۵۷,۰۰۰	۱۰۳,۰۰۰,۰۰۰
بژو پارس TU۵ کلاس ۱۳	۴۲,۴۸۱,۰۰۰	۱۲۴,۵۰۰,۰۰۰
بژو ۲۰۶ تیپ ۲	۶۷,۲۸۳,۰۰۰	۱۰۱,۰۰۰,۰۰۰
بژو ۲۰۶ تیپ ۵	۷۹,۴۱۸,۰۰۰	۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰
بژو ۲۰۶ صندوق‌دار	۸۰,۷۵۴,۰۰۰	۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰
سمندال ایکس (LX)	۴۳,۵۹۷,۰۰۰	۹۰,۰۰۰,۰۰۰
سمند EP۷	۴۴,۶۴۰,۰۰۰	۹۱,۰۰۰,۰۰۰
سمند دوگانه‌سوز کلاس ۱۶	۴۷,۶۰۳,۰۰۰	۹۹,۰۰۰,۰۰۰
دنا	۶۶,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۴,۵۰۰,۰۰۰
تندر پلاس‌دنده	۴۶,۰۹۹,۰۰۰	۱۴۴,۰۰۰,۰۰۰
بژو ۲۰۷ دنده‌ای	۷۶,۵۰۰,۰۰۰	۱۳۰,۰۰۰,۰۰۰
مزدا ۳	۱۴۲,۷۰۰,۰۰۰	۴۱۵,۰۰۰,۰۰۰
دانگ فنگ H۲۰	۷۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۶۵,۵۰۰,۰۰۰
استپ‌وی	۱۲۶,۰۰۰,۰۰۰	۱۹۴,۰۰۰,۰۰۰
۱۳۰۷ توماتیک	۸۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۸۵,۵۰۰,۰۰۰
بژو ۲۰۸	۱۱۴,۹۹۴,۰۰۰	۳۹۰,۰۰۰,۰۰۰
رانا	۵۱,۳۶۰,۰۰۰	۹۳,۵۰۰,۰۰۰

شاخص

گزیده‌ای از شاخص‌های اقتصادی ایران

شرح	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹
رشد حقیقی اقتصاد (درصد)	۳/۷	-۲/۹	-۶
رشد حقیقی اقتصاد بدون نفت (درصد)	۴/۶	-۳/۲	-۱/۵
رشد حقیقی ارزش افزوده نفت (درصد)	۰/۹	-۶/۷	-۲/۳
تولید ناخالص داخلی اسمی (میلیارد دلار)	۴۳۰/۷	۴۵۲/۳	۴۸۴/۷
تولید نفت خام (میلیون بشکه در روز)	۳/۸	۳/۴	۲/۵
تولید گاز طبیعی (میلیون بشکه در روز)	۵/۳	۵/۳	۵/۳
صادرات نفت خام (میلیون بشکه در روز)	۲/۱۵	۱/۸۶	۰/۹۵
صادرات گاز طبیعی (میلیون بشکه در روز)	۰/۱۶	۰/۱۶	۰/۱۶
حداقل بهای نفت در بودجه (دلار در هر بشکه)	۶۴/۸	۱۱۳/۸	۱۲۵/۶
حداقل بهای نفت برای واردات (دلار در هر بشکه)	۳۳/۵	۳۶/۹	۵/۱۲
نرخ تورم (درصد)	۹/۶	۳۱/۲	۳۷/۲
رشد نقدینگی (درصد)	۲۲/۱	۲۳/۸	۳۲/۲
نسبت تراز مالی دولت به GDP (درصد)	-۱/۴	-۴/۱	-۴/۱
نسبت درآمدهای دولت به GDP (درصد)	۱۷/۵	۱۴/۲	۱۳/۴
نسبت درآمدهای غیر نفتی دولت به GDP غیر نفتی (درصد)	۱۳/۱	۱۳/۲	۱۳/۱
صادرات کالا و خدمات (میلیارد دلار)	۱۰۹/۶	۱۰۵/۹	۷۴/۸
واردات کالا و خدمات (میلیارد دلار)	۹۳/۶	۸۸/۰	۷۷/۶
تراز حساب جاری (میلیارد دلار)	۱۶/۵	۱۹/۵	-۱/۸
نسبت تراز حساب جاری به GDP (درصد)	۳/۸	۴/۳	-۱/۴
ذخایر رسمی ناخالص (میلیارد دلار)	۱۱۱/۷	۱۰۸/۲	۱۰۳/۲

منبع: صندوق بین‌المللی پول

توزیع گوشت نیمایی آغاز شد

مدیرعامل فروشگاه شهروند از توزیع گوشت با ارز نیمایی در فروشگاه‌های این مجموعه خبر داد. مسعود سریع‌القلم در گفت‌وگو با تسنیم، با اشاره به نحوه عرضه گوشت قرمز در فروشگاه‌های شهروند اظهار داشت: در حال حاضر گوشت قرمز به دو شکل ارز نیمایی و آزاد عرضه می‌شود. وی تصریح کرد: گوشتی که با ارز نیمایی در شرکت شهروند عرضه می‌شود، گوشت گوساله و گوسفند است و گوشتی هم که به‌صورت آزاد عرضه می‌شود گوشت تولید داخلی است. وی خاطر نشان کرد: نرخ‌گذاری درباره توزیع گوشت نیز توسط انجمن پروتئین انجام می‌شود و روزانه بین ۱۴ تا ۲۰ تن گوشت در فروشگاه‌های شهروند عرضه می‌شود. به‌گفته سریع‌القلم، نیازی به ارائه کارت ملی از سوی شهروندان برای دریافت گوشت نیست و محدودیتی در ارتباط با خرید گوشت وجود ندارد. وی با اشاره به قیمت گوشت در فروشگاه‌های شهروند، گفت: ران گوسفند و سردست با ارز نیمایی به‌ترتیب ۱۱۰ هزار تومان و ۹۲ هزار تومان عرضه می‌شود. قیمت گوشت داخلی نیز (سردست کیلویی ۱۱۰ هزار تومان) و راسته کیلویی ۱۲۱ هزار تومان توزیع می‌شود.

مسکن در زمستان ۸۱ درصد گران شد

متوسط قیمت فروش هر مترمربع زیربنای مسکونی معامله‌شده در شهر تهران در زمستان ۹۷ بالغ بر ۱۰ میلیون و ۶۶۷ هزار تومان با میانگین مساحت ۸۸ مترمربع و متوسط عمر بنای ۱۰ سال نسبت به زمستان سال قبل از آن ۸۱/۷ درصد و نسبت به پاییز ۱۳/۵ درصد افزایش داشته است. به گزارش مرکز آمار ایران، متوسط قیمت فروش هر مترمربع زمین یا زمین ساختمان مسکونی کلنگی معامله‌شده از طریق بنگاه‌های معاملات ملکی در شهر تهران ۱۴ میلیون و ۵۴۶ هزار تومان با میانگین مساحت ۲۵۲ مترمربع بوده است که نسبت به فصل پاییز ۴۴/۶ درصد و نسبت به زمستان سال قبل ۱۴۲/۶ درصد افزایش داشته است. متوسط مبلغ اجاره ماهانه برای اجاره یک مترمربع زیربنای مسکونی در شهر تهران ۳۴۳۰۶ تومان با میانگین مساحت ۷۸ مترمربع و متوسط عمر بنای ۱۴ سال بوده است که نسبت به پاییز ۱/۹ درصد و نسبت به زمستان سال قبل ۲۱/۷ درصد افزایش داشته است.

بسته حمایتی سازمان تأمین اجتماعی ابلاغ شد

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با ابلاغ یک بخشنامه ۱۷ بندی تلاش کرده است تعامل بین سازمان تأمین اجتماعی و بنگاه‌های بخش خصوصی را درباره دریافت حق بیمه در سال رونق تولید بیشتر کند. به گزارش «وطن امروز»، بر اساس این بسته حمایتی، مشوق‌هایی از جمله حذف یا تعدیل ضریب حق بیمه، تسهیل در پرداخت بدهی‌های معوقه و تقسیط آن، مساعدت در نحوه دریافت حق بیمه برای کارگاه‌ها و واحدهای تولیدی که دچار بحران مالی شده‌اند، ایجاد تسهیلات راحت‌تر برای واحدهایی که در ارائه ضمانتنامه بانکی و ملکی دچار مشکل هستند، بخشودگی جرائم مربوط به ارسال لیست و پرداخت حق بیمه برای کارفرمایان خوش حساب که به دلیل تحریم‌ها و نوسانات ارزی دچار بحران شده‌اند، تسهیل در برخورد با واحدهای تولیدی که در پیشامد سیل اخیر در برخی استان‌ها دچار مشکل شده‌اند، برای کارفرمایان و واحدهای تولیدی در نظر گرفته شده است. در بند نخست این بخشنامه بر مسأله تسهیل رسیدگی و بازرسی از دفاتر قانونی و مدارک کارفرمایان درباره بیمه‌پردازی تأکید شده است که به مصوبه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی اشاره دارد.

